

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 169, poz. 1415, z 2008 r. Nr 96, poz. 608 oraz z 2009 r. Nr 79, poz. 665) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 1–3 otrzymują brzmienie:

„1) ofiara – osobę fizyczną, która na skutek przestępstwa:

a) poniosła śmierć,

b) doznała naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia;

2) osoba najbliższa – małżonka lub osobę pozostającą z ofiarą we wspólnym pożyciu, wstępnego lub zstępnego ofiary oraz osobę pozostającą z ofiarą w stosunku przysposobienia;

3) osoba uprawniona:

a) osobę najbliższą ofiary, o której mowa w pkt 1 lit. a,

b) ofiarę, o której mowa w pkt 1 lit. b;”;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Kompensatę przyznaje się, jeżeli czyn zabroniony został popełniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na szkodę osoby mającej miejsce stałego pobytu na tym terytorium lub na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.”;

3) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Kompensata nie może być niższa niż 200 zł i nie może przekroczyć 12.000 zł.

2. Na wniosek osoby uprawnionej organ orzekający może przyznać zaliczkę na poczet kompensaty na pokrycie niezbędnych kosztów leczenia, rehabilitacji lub pogrzebu.

3. W orzeczeniu o przyznaniu kompensaty organ orzekający uwzględnia kwotę przyznanej zaliczki.

4. W przypadku odmowy przyznania kompensaty organ orzekający wzywa osobę, której wypłacono zaliczkę, do jej zwrotu w terminie miesiąca od dnia otrzymania wezwania. Przepis art. 13 ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

4) w art. 8:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Organem właściwym w sprawach o przyznanie kompensaty jest prezes sądu okręgowego, w którego okręgu popełniono przestępstwo, zwany dalej „organem orzekającym”. W postępowaniu przed organem orzekającym w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.).

2. Jeżeli nie można ustalić miejsca popełnienia przestępstwa, organem właściwym jest prezes sądu okręgowego, w którego okręgu postępowanie wszczęto albo odmówiono jego wszczęcia.

3. Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej organu orzekającego w sposób określony w ust. 1 lub 2, organem orzekającym jest Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Jeżeli osobą uprawnioną jest osoba nieporadna, w szczególności ze względu na wiek lub stan zdrowia, jej prawa może wykonywać osoba, pod której pieczęć osoba uprawniona pozostaje.”,

c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Wniosek o kompensatę składa się do organu orzekającego w terminie 3 lat od dnia ujawnienia się skutków przestępstwa, nie później jednak niż 5 lat od dnia jego popełnienia, pod rygorem wygaśnięcia uprawnienia do żądania kompensaty.

6. Prokurator jest uczestnikiem postępowania.”;

5) w art. 9:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) imię, nazwisko i adres miejsca stałego pobytu osoby uprawnionej a w przypadku, gdy ofiara poniosła śmierć, także jej ostatni adres stałego pobytu;”;

– uchyla się pkt 2,”

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli o kompensatę ubiega się osoba uprawniona, o której mowa w art. 2 pkt 3 lit. a, dołącza do wniosku dokumenty potwierdzające fakt pozostawania osobą najbliższą.”;
- 6) w art. 10:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organem pomocniczym w Rzeczypospolitej Polskiej właściwym w sprawie uzyskania kompensaty przez ofiarę przestępstwa popełnionego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest prokurator prowadzący postępowanie przygotowawcze w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 2 pkt 1.”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organem pomocniczym w Rzeczypospolitej Polskiej właściwym w sprawie uzyskania kompensaty przez posiadającą miejsce stałego pobytu w Polsce ofiarę przestępstwa popełnionego na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest prokurator okręgowy, w którego okręgu osoba uprawniona ma stałe miejsce pobytu.”;
- 7) uchyla się art. 11;
- 8) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. Kompensata jest wypłacana przez organ orzekający, który wydał orzeczenie o przyznaniu kompensaty, w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Wypłata następuje ze środków budżetu państwa.”;
- 9) w art. 13:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia o umorzeniu postępowania karnego bądź wyroku uniewinniającego z przyczyn, o których mowa w ust. 1, prokurator zawiadamia o tym fakcie organ orzekający. Organ orzekający wzywa osobę, której przyznano kompensatę, do jej zwrotu w terminie miesiąca od dnia otrzymania wezwania.”,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli osoba, która otrzymała kompensatę, wezwana do jej zwrotu nie zwróci kompensaty w terminie, kompensata podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;
- 10) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. 1. W razie przyznania osobie uprawnionej kompensaty Skarb Państwa ma roszczenie zwrotne do sprawcy lub sprawców przestępstwa, na skutek którego ofiara poniosła śmierć albo doznała naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia.

2. Sprawcy, o których mowa w ust. 1, ponoszą odpowiedzialność solidarną z tytułu roszczenia zwrotnego na rzecz Skarbu Państwa.

3. Powództwo dotyczące roszczeń, o których mowa w ust. 1, wytacza w postępowaniu cywilnym prokurator.”.

Art. 2. Do postępowań w sprawach wniosków o kompensatę złożonych w trybie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a także w sprawach wypłat oraz zwrotu przyznanych na podstawie tych przepisów kompensat, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.